УДК 65.043

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЦИФРОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА

Є. Решетиловська, група МЕ-24-1
О. Кіріченко, канд. екон. наук, доцент
Центральноукраїнського національного технічного університету

Інформаційна безпека відіграє ключову роль у формуванні стійкої та ефективної цифрової інфраструктури підприємства, забезпечуючи захист його інформаційних ресурсів, безперебійну роботу інформаційних систем та збереження конфіденційності даних. В умовах цифрової трансформації бізнесу питання захисту інформації набувають особливої актуальності, оскільки технологічний розвиток супроводжується зростанням кіберзагроз та інформаційних ризиків. Підприємства, що використовують цифрові платформи, хмарні обчислення, штучний інтелект та інші передові технології, повинні впроваджувати комплексні заходи безпеки для запобігання несанкціонованому доступу, втраті або компрометації даних. Особливо важливим є захист критично важливої інфраструктури, оскільки будь-які порушення її роботи можуть мати значні економічні та соціальні наслідки.

Поняття «інформаційна безпека» доцільно розглядати як багатокомпонентну категорію, що поєднує сукупність організаційних, правових, технічних та програмних заходів, спрямованих на забезпечення цілісності, конфіденційності, доступності та автентичності інформації в межах функціонування інформаційних систем підприємства. У науковому дискурсі інформаційна безпека трактується як невід'ємний елемент системи управління підприємством, який виконує стратегічну функцію у запобіганні, виявленні та нейтралізації внутрішніх і зовнішніх загроз, що можуть спричинити порушення нормального функціонування цифрової інфраструктури. Її забезпечення є необхідною умовою ефективної цифрової трансформації підприємства, оскільки воно формує стійке інформаційне середовище, в межах якого реалізуються ключові бізнес-процеси, приймаються управлінські рішення та забезпечується конкурентоспроможність суб'єкта господарювання в умовах зростаючих кіберзагроз і динамічних змін зовнішнього середовища [2].

Інформаційна безпека як елемент цифрової інфраструктури підприємства є невід'ємною складовою ефективного функціонування сучасного бізнесу, який дедалі активніше впроваджує цифрові технології у всі аспекти своєї діяльності. В умовах цифрової трансформації, що охоплює управлінські, виробничі, логістичні та фінансові процеси, інформаційна безпека виступає не лише інструментом технічного захисту даних, а й базовим компонентом стратегії забезпечення стабільності, безперервності та цілісності підприємства. Вона покликана забезпечувати захист інформаційних потоків, що циркулюють у межах цифрової інфраструктури, зокрема у таких її компонентах, як автоматизовані системи управління, корпоративні ERP-платформи, електронні документообіги, засоби хмарного зберігання даних та аналітичні сервіси [3, с. 234-235].

У контексті цифровізації бізнес-процесів підприємства, що передбачає глибоку автоматизацію операційної та управлінської діяльності, інформаційна безпека набуває комплексного характеру та передбачає реалізацію принципів конфіденційності, цілісності, доступності, автентичності й невідмовності даних. Ці принципи втілюються через комплекс організаційно-технічних заходів, які охоплюють як кіберзахист цифрових систем і телекомунікаційних мереж, так і нормативно-регламентну політику доступу, резервного копіювання, криптографічного шифрування, аудиту, моніторингу та реагування на інциденти інформаційної безпеки.

Інформаційна безпека створює необхідне середовище для безпечного функціонування цифрової інфраструктури, сприяє зниженню ризиків втрати або викривлення інформації, а також запобігає несанкціонованому доступу до критично важливих бізнес-даних. Особливо це актуально в умовах розбудови єдиних інтегрованих інформаційних систем, таких як ERP (Enterprise Resource Planning), які забезпечують об'єднання всіх бізнес-процесів підприємства у спільному цифровому середовищі. В такому середовищі уразливість однієї ланки, що не забезпечена достатнім рівнем інформаційної безпеки, може спричинити порушення функціонування всієї системи.

Водночас інформаційна безпека відіграє стратегічну роль у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства, оскільки захищена інформаційна система дозволяє уникнути фінансових втрат, пов'язаних з витоками даних, кібератаками чи внутрішніми зловживаннями, а також сприяє підвищенню довіри з боку контрагентів, інвесторів, споживачів і державних регуляторів. Крім того, високий рівень інформаційної безпеки створює умови для оперативного аналізу, прийняття обґрунтованих управлінських рішень, підвищення прозорості бізнесу та ефективного управління ризиками [1].

Таким чином, інформаційна безпека виступає фундаментальним елементом, що гарантує стабільність і безперервність бізнес-процесів, особливо в умовах швидкої цифровізації підприємств. Оскільки підприємства активно впроваджують новітні технології, такі як хмарні обчислення, штучний інтелект та автоматизацію управлінських процесів, питання захисту інформаційних потоків стають пріоритетними для забезпечення функціонування всієї інфраструктури. Від ефективності захисту інформації залежить не лише її конфіденційність і цілісність, але й здатність підприємства адаптуватися до змінних умов ринку та конкурентного середовища. Комплексні заходи з інформаційної безпеки допомагають уникнути витоків даних, кібератак і внутрішніх зловживань, що, у свою чергу, сприяє формуванню довіри з боку партнерів, споживачів і регуляторів.

У майбутньому інформаційна безпека буде грати ще важливішу роль, оскільки цифрові технології ставатимуть дедалі складнішими, а загрози – більш різноманітними та складними. Зважаючи на це, підприємства повинні будуть постійно оновлювати свої системи захисту, впроваджувати новітні методи кіберзахисту та вдосконалювати стратегії управління інформаційними ризиками. Тільки в такому випадку можна забезпечити довгострокову стійкість підприємства в умовах глобалізованої цифрової економіки, зберігаючи конкурентні переваги та підвищуючи ефективність управління в умовах постійно зростаючих технологічних і кіберзагроз.

Список літератури

1. Дуляба, Н., & Обрамич, О. (2023). Теоретичні засади дослідження сутності цифрової безпеки. Економіка та суспільство, (55). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-66 (дата звернення 04.04.2025)
2. Обрамич, О. (2024). ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ. Економіка та суспільство, (68). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-20
3. Цифрова економіка [Текст] : підручник / А. І. Крисоватий, О. М. Десятнюк, О. В. Птащенко [та ін.] ; за ред. А. І. Крисоватого, О. М. Десятнюк, О. В. Птащенко. – Тернопіль : ЗУНУ, 2024. – 520 с.